

EKONOMICKÁ LOKALIZACE

Studijní materiál předmětu ENS243 Seminář k Ekologické ekonomii

Tento studijní materiál vznikl jako výstup z projektu FRVŠ (č. 381 /2009) „Praktické možnosti systémové podpory ekonomické lokalizace“ (hl. řešitelka Mgr. Eva Fraňková).

obsah

1	definice	1
2	komentovaný seznam zahraničních zdrojů	1
3	komentovaný seznam českých zdrojů	4
4	možnosti systémové podpory ekonomické lokalizace v ČR	5

1 definice

Ekonomická lokalizace = proces a výsledek morální, politické a praktické podpory lokálně vlastněných podniků, které primárně zaměstnávají místní obyvatele a vyrábí z místních surovin pro místní spotřebu.

“Drawing on Shuman (1998:6), Hines (2000: 28) and others, localisation can briefly be defined as both the process and the result of a moral, political and practical support for locally owned businesses (including co-operatives, community enterprises etc.) which use local resources, employ locals and serve primarily local consumers. As a corollary to local ownership, production and consumption, localisation entails efforts at local self-sufficiency and a declining reliance on imports, which leads to a more diversified economy in terms of production of goods and services.

The content of the term “local” (i.e. the scale) varies, depending on the author and on the perspective adopted [...] An important strand of most localisation thinking is the support of localised finance, credit and capital investment, local currencies as well as a non-commodified and non-monetised economy. In some perspectives, localisation also entails or leads to a decentralisation of settlement, government and production, and communal ownership of capital. The thrust for localisation has both pragmatic and ethical underpinnings [...]” (Johanisova 2007: 48-49)

2 komentovaný seznam zahraničních zdrojů

Přehled obsahuje odkazy zejména na zdroje pocházející z Velké Británie, v případě tématu regionálních měn pak také z Německa a dalších zemí. Zdroje jsou členěny zejména podle typu zdroje (spíše teoretické, spíše praktické, aktivistické, případně publikace konkrétní organizace apod.) a podle tématu (hlavní oblasti ekonomické lokalizace: potravin, energie, finance, dále oblast hodnocení dopadů ekonomické lokalizace apod.). Nutno dodat, že většina titulů představuje průsečík mezi různými žánry i tématy, takže členění je spíše orientační.

• základní tituly – top 8

Výběr titulů, které představují (alespoň v anglosaském prostředí) základ pro orientaci v tématu. Typicky jde o kombinaci teorie (většinou nějaké formy kritiky současné mainstreamové ekonomie) a praktických příkladů ekonomické lokalizace. Každý jednotlivý text navíc představuje zdroj mnoha dalších odkazů na související literaturu, organizace a aktivity.

Desai & Riddlestone. *Bioregional solutions for living on one planet*. Schumacher Briefing No. 8, Schumacher Society, Bristol, Green Books, 2002, Dartington.

Douthwaite. *Short circuit: Strengthening local economies for security in an unstable world*. Lilliput Press, 1996, Dublin.

Ne zrovna krátká, ale zásadní publikace – Richard Douthwaite je originálním myslitelem a autorem i dalších titulů z oboru „ekonomie udržitelnosti“, např. *The Ecology of Money* nebo *The Growth Illusion*. V *Short Circuit* se podrobně věnuje třem podle něj zásadním oblastem, ve kterých je lokální cykly potřeba podporovat, a těmi jsou: finance, energie a potraviny. Uvádí krom teoretickým východisek také řadu příkladů z praxe ekonomické lokalizace. Richard Douthwaite působí v britské organizaci Feasta (<http://www.feasta.org>). Organizace se podle vlastních slov snaží zkoumat ekonomické, kulturní a environmentální charakteristiky opravdu udržitelné společnosti.

Hines. *Localization: a global manifesto*. Earthscan, 2001, London.

Colin Hines je (mimořádně i vzrůstem) výrazná osobnost, jeho globální manifest lokalizace je dalším významným zdrojem. V poslední době se autor zabývá publikacemi na téma *Green New Deal* – viz dále publikace NEF.

Hopkins. *The Transition Handbook. From oil dependency to local resilience*. Green Books, 2008, Dartington.

Hnutí *Transition movement* resp. jeho konkrétní projevy, tzv. *Transition towns* jsou v Británii velmi aktuálním a živým projevem snahy o komplexní změnu životního způsobu současné společnosti. Jde o občanské hnutí a aktivity, iniciované a prováděné zdola, které typicky z neformálních skupinek přerůstají do formalizovaných občanských sdružení a často také do (často komunitních) podnikatelských forem, které uvádí do praxe navržená opatření, např. výstavba zdrojů obnovitelné energie. Spolupracují a jsou často podporovány státní správou a samosprávou, případně dalšími neziskovými i ziskovými organizacemi, v základu jde ale o projev občanského aktivismu. Důležitou součástí ideologie *Transition movement* je právě ekonomická lokalizace. Další informace např. na <http://transitiontowns.org/>.

Norberg-Hodge, Merrified & Gorelick. *Bringing the Food Economy Home: Local Alternatives to Global Agribusiness*. Zed Books (UK) and Kumarian Press (US), 2002, Dartington.

Helena Norberg-Hodge je jednou z průkopnic lokalizačního hnutí, založila neziskovou organizaci ISEC (*The International Society for Ecology and Culture*, <http://www.isec.org.uk/>), která se z velké části zabývá ekonomickou lokalizací a důsledky globalizace v rozvojových zemích, zejména v indickém Ladakhu (o vývoji v Ladakhu napsala Norberg-Hodge u nás relativně známou knihu *Dávné budoucnosti – Ancient Futures*). Helena Norberg-Hodge navštívila v roce 2006 Českou republiku, informace týkající se její návštěvy a další materiály jsou dostupné na <http://jidlozblizka.hornimlyn.cz/>.

Schumacher. *Small is beautiful: A study of economics as if people mattered*. Vintage, 1993, London. (1. vyd. 1973) (český překlad: *Malé je milé*, Doplněk, 2000, Brno.)

Opravdu základní kniha, která již začátkem 70. let upozorňovala na nechtěná úskalí globalizace a kladla důraz na přiměřenost měřítka lidských aktivit. E. F. Schumacher je jednou z důležitých osobností celého proudu ekologické ekonomie, jeho následovníci založili také *The E. F. Schumacher Society*, <http://www.smallisbeautiful.org/>.

Shuman. *Going local: creating self-reliant communities in a global age*. The Free Press, 1998, New York.

Berry. Global problems, local solutions. *Resurgence*, No. 206, May/June 2001.

- **regionální a alternativní měny (lokalizace peněz)**

Becker. The Euro's small siblings. In Germany and Austria a rising number of complementary regional currencies supplement the legal tender. *Zeitschrift für Sozialökonomie*. ZfSÖ 43. Jahrgang, 149. Folge, June 2006.

Douthwaite. *The Ecology of Money*. Schumacher Briefing no. 4. Green Books, 2006, Dartington.

Freire. Social Economy and Central Banks: Legal and Regulatory Issues on Social Currencies (Social Money) as a Public Policy Instrument Consistent with Monetary Policy. *International Journal of Community Currency Research*. Vol 13 (2009) pp.76 – 94.

Gelleri. Chiemgauer Regiomoney: Theory and Practice of a Local Currency. *International Journal of Community Currency Research*. Vol 13 (2009), pp 61-75. Dostupný na [http://www.uea.ac.uk/env/ijccr/pdfs/IJCCRvol13\(2009\)pp61-75Gelleri.pdf](http://www.uea.ac.uk/env/ijccr/pdfs/IJCCRvol13(2009)pp61-75Gelleri.pdf) [cit. 10.12.2009]

Lietaer. Complementary Currencies in Japan Today: History, Originality and Relevance. Dostupné na: http://www.global-laser.org/resources/fureai_kippu.pdf [cit.10.12.2009]

Lietaer. A Proposal for a Brazilian Education Complementary Currency. *International Journal of Community Currency Research*. Vol 10 (2006), pp 18-23. Dostupný na: <http://www.uea.ac.uk/env/ijccr/abstracts/vol10%283%29lietaer.html> [cit. 27.12.09]

Miller. *Both Borrowers and Lenders: Time Banks and the Aged in Japan*. Disertační spis. Australian National University, 2008. Dostupný na: <http://thesis.anu.edu.au/uploads/approved/adt-ANU20080618.143218/public/02whole.pdf> [cit.10.12.2009]

- **hodnocení dopadů ekonomické lokalizace, indikátory**

Ellis & Gregory. *Accountability and learning: developing monitoring and evaluation in the third sector*. Research report. Charities Evaluation Service, 2008, Londýn.

NEF. *Measuring Value: a guide to Social Return on Investment (SROI)*. New Economics Foundation, 2008, Londýn.

Charities Evaluation Services. *Proving and Improving: a quality and impact toolkit for charities, voluntary organisations and social enterprise*. Webová aplikace/verze dostupná na: <http://www.proveandimprove.org/new/> [cit. 10.10.2009]

Pearce & Kay. *Social Accounting and Audit. The Manual*. Social Audit Network, 2005, Exeter.

Sacks. *The money trail. Measuring your impact on the local economy using LM3*. New Economics Foundation and The Countryside agency, 2002, Londýn.

Ward & Lewis: *Plugging the Leaks. Making the most of every pound that enters your local economy*. New Economics Foundation, 2002, Londýn.

- **(další) publikace britské New Economics Foundation (<http://www.neweconomics.org/>)**

NEF představuje jednu ze zásadních organizací, které se pohybují na pomezí aktivismu a vědeckého výzkumu. Dle vlastních slov jde o think-and-do tank, který rozvíjí ekonomiku, která by byla přátelská člověku i přírodě. (Téměř) všechny citované publikace jsou zdarma ke stažení na stránkách NEFu. Zde uvádím pouze publikace, které mají přímý vztah k tématu ekonomické lokalizace.

NEF. *Ghost town Britain: the threat from economic globalisation to livelihoods, liberty and local economic freedom*. New Economics Foundation, 2002, Londýn.

NEF. *Ghost town Britain II: death on the high street*. New Economics Foundation, 2008, Londýn.

NEF. *A Green New Deal. Joined-up policies to solve the triple crunch of the credit crisis, climate change and high oil prices*. New Economics Foundation, 2003, Londýn.

- **další knižní tituly**

Andruss, Plant, Plant, Wright (eds.). *Home! A bioregional reader*. New Society Publishers, 1990, Philadelphia

Berry. *The work of local culture*. Iowa Humanities Board lecture. E.F.Schumacher Society, 1988, Great Barrington, Massachusetts.

Daly & Cobb. *For the common good: Redirecting the economy towards community, the environment and a sustainable future*. Green Print, 1990, London.

Galtung. *In search of self-reliance*. P. 97 – 109 in Ekins, P. (ed.): *The living economy: a new economics in the making*. Routledge and Kegan, 1986, London.

Gandhi. *Village industries*. Navajivan Mudranalaya, 1995, Ahmedabad, India.

- George. *How the other half dies: the real reasons for world hunger*. Penguin Books, 1976, Harmondsworth, Middlesex.
- Goldsmith & Mander. *The case against the global economy and for a turn towards localization*. Earthscan, 2003, London.
- Guha & Martinez-Alier. *Varieties of environmentalism: essays North and South*. Earthscan, 2000, London.
- Korten. *When corporations rule the world*. Earthscan, 1995, London.
- Kumarappa. *Why the village movement? A plea for a village centred economic order in India*. Akhil Bharat Sarva Seva Sangh, 1960, Kashi.
- Mills. *Alternatives to monoculture: A bioregional perspective*. P. 202–207 in: Goldsmith E., M. Khor, H. Norber-Hodge, V. Shiva and others: *The future of progress: reflections on environment and development*. Green Books, 1995, Dartington, Devon.
- Norberg-Hodge. *Shifting direction: from global dependence to local interdependence*. P. 241-253 in: Goldsmith, E., and J. Mander, eds.: *The case against the global economy and for a turn towards localisation*. Earthscan, 2003, London.
- Nozick. *No place like home: building sustainable communities*. Canadian Council on Social Development, 1992, Ottawa
- Pretty. *The living land: Agriculture, food and community regeneration in rural Europe*. Earthscan, 2001, London.
- Sale. *Dwellers in the land: the bioregional vision*. New Society Publishers, 1991, Philadelphia
- Simms. *Return to scale*. P.1– 12 in Boyle, D. and M. Conisbee, eds.: *Return to scale: Alternatives to globalisation*. New Economics Foundation and Institute of Contemporary Arts, 2003, London.

3 komentovaný seznam českých zdrojů

- **odborné zdroje**

Johanisová. *A Comparison of rural social enterprises in Britain and the Czech Republic*. PhD thesis. Department of Environmental Studies, Faculty of Social Studies, Masaryk University, Brno, Czech Republic, 2007. Accessible at: http://is.muni.cz/th/38023/fss_d/%20-%2042k

Prakticky jediný delší odborný text pocházející z českého prostředí, který věnuje několik kapitol tématu ekonomické lokalizace.

Fraňková & Johanisová: Economic Localisation in the Context of Sustainable Rural Development. In Majerová, Věra. *Venkov je náš svět – Countryside – Our World*. Česká zemědělská univerzita v Praze, 2008, Praha. Str. 25-40.

- **další zdroje**

Johanisová & Kutáček (eds.). *Open Space – demokratické ekonomiky a udržitelnost*. Sborník ze semináře. Trast pro ekonomiku a společnost, 2008, Brno.

Letní škola alternativ v ekonomii. Sborník ze semináře. O.s. Horní mlýn a Centrum pro otázky životního prostředí UK v Praze, 2004, Křtiny.

Pojďme na to místně! Výstava na téma lokalizace. Zpracovalo o.s. Horní mlýn, vlastník Rosa České Budějovice a Jihočeský kraj, 10 plátěných panelů, možno zapůjčit buď od Rosy:

[http://www.rosacb.cz/index.php?&kat\[\]=1&kat\[\]=1&id_kat=450&id_h=0&id_m=0](http://www.rosacb.cz/index.php?&kat[]=1&kat[]=1&id_kat=450&id_h=0&id_m=0) nebo od úřadu: www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=32942&par%5Bview%5D=0

- **hodnocení dopadů ekonomické lokalizace, indikátory**

Většinu následujících publikací vydalo o.s. Trast pro ekonomiku a společnost (<http://www.thinktank.cz/>). Tematické okruhy, kterými se TES zabývá, zahrnují: přímé zahraniční investice, lokální etické a demokratické ekonomiky a energie. Publikace TES jsou zdarma dostupné na <http://www.thinktank.cz/index.php?id=283>.

Kutáček (ed.). *Penězům na stopě*. Trast pro ekonomiku a společnost, 2007, Brno.

Týká se hodnocení fungování ekonomické lokalizace v praxi – představuje metodiku tzv. lokálního multiplikátoru (LM3), nástroje, který umožňuje vyčíslit, nakolik peníze cirkulují v lokální ekonomice. Inspirováno britskými tituly citovanými výše (Sacks a Ward & Lewis).

Uhlířová. *Co přinesly projekty v Hostětíně? Analýza modelových projektů udržitelného rozvoje*. Trast pro ekonomiku a společnost, 2008, Brno.

- **místní a regionální produkce potravin (lokalizace jídla)**

Filipová. *Faremní zpracování ve světle hygienických předpisů*. Trast pro ekonomiku a společnost, 2008, Brno.

Jde o hlavní výstup projektu "Legislativní podmínky pro malé producenty a zpracovatele (nejen) na venkově". Studie diskutuje hlavní legislativní požadavky ve vztahu k faremnímu zpracování v malém měřítku, přináší cenné zkušenosti ze zahraničí.

4 možnosti systémové podpory ekonomické lokalizace v ČR

Za „systémovou podporu“ jsou zde v zásadě považovány nástroje a prostředky environmentální politiky. Jejich přehled lze získat např. v následujících titulech:

Mezřický. *Environmentální politika a udržitelný rozvoj*. Portál, 2005, Praha.

Mezřický a kol. *Základy ekologické politiky*. Právnická fakulta UK v Praze, 1996, Praha.

Šauer. *Kapitoly z environmentální ekonomie a politiky i pro neekonomiky*. Centrum pro otázky životního prostředí UK v Praze ve spolupráci s Katedrou ekonomiky životního prostředí VŠE v Praze, 2007, Praha.

V zásadě jsou nástroje rozdělovány do dvou skupin:

- **administrativní** – dosahování vytyčených cílů pomocí direktivního příkazu (např. legislativně pomocí stanovených limitů znečištění a sankcí za jejich nedodržování)
- **ekonomické** – dosahují cílů ekonomickými pobídkami a prostředky (např. vydání obchodovatelných emisních povolenek)

V současnosti jsou ekonomické nástroje většinou prezentovány jako ekonomicky a nákladově efektivnější (Šauer 2007:114-116), ani většina jejich zastánců ale nepopírá, že ke zdárnému fungování tržních mechanismů je potřeba odpovídající nastavení legislativních pravidel a fungující systém kontroly a sankcí za jejich porušení. V tomto ohledu nelze spoléhat na tržní subjekty a nezastupitelnou úlohu hraje veřejná správa. (Mezřický 2005:73)

Podle jemnějšího členění můžeme rozlišit např. následující prostředky environmentální politiky (Mezřický 2005:68-75):

- **prostředky přímého administrativního řízení** (právní regulace, např. emisní limity pro konkrétní znečišťující látky)

- **samoregulace** (organizovaná skupina sama reguluje chování svých členů, např. výrobní standardy či kodexy chování v určitém odvětví výroby)
- **dobrovolnost** (spontánní aktivita adresátů environmentálních požadavků, typicky založená na administrativní smlouvě mezi tímto adresátem a státní správou, např. dohoda mezi veřejnou správou a vlastníky půdy o ochraně biodiverzity)
- **výchova a vzdělávání** (mimo jiné sem patří právo veřejnosti na informace o životním prostředí, ekologické označování výrobků a dobrovolný systém environmentálního managementu EMAS)
- **ekonomické nástroje** (mají stimulovat ekonomické subjekty k zachování, obnově a zlepšování kvality životního prostředí, např. poplatky za využívání přírodních zdrojů, poplatky za vypouštění znečištění, systém zálohování, prodej emisních práv, ekologická daňová reforma a další)
- **dlouhodobé, koncepční formy environmentální politiky** (orientace na širší souvislosti negativních důsledků lidské činnosti na přírodu, na rozdíl od všech předchozích neřeší pouze dílčí negativní následky lidské činnosti, ale formuluje cíle a prostředky k jejich dosažení ve snaze postihnout (často komplexní) příčiny těchto problémů, např. koncepční dokumenty jednotlivých sektorů na státní a nadnárodní úrovni)

Koncept ekonomické lokalizace má mnoho velmi různých projevů a možností realizace, oblast podpory je tedy teoreticky velmi široká. Na druhou stranu, jelikož samotný pojem a koncept ekonomické lokalizace stejně jako (předpokládané) přínosy její aplikace jsou v ČR prakticky neznámé, a jelikož v ekonomickém uvažování momentálně převládá výrazně neoliberální přístup, reálná podpora je téměř neexistující. Následující konkrétní návrhy proto vycházejí spíše ze zahraniční praxe a zkušeností a snaží se uvést kontext v rámci České republiky.

- **zohlednění environmentálních kritérií při zadávání veřejných zakázek** (konkrétně např. zohlednění původu potravin, které jsou nakupovány z veřejných prostředků ve státních institucích typu škol, nemocnic apod., ale i zohlednění původu jakéhokoli jiného zboží, případně také sídla dodavatelské firmy – vliv na zaměstnanost, na to, kde firma platí daně apod.)

Zahrnutí environmentálních kritérií není legislativně jednoduché a rozhodně není v ČR běžnou praxí. Neziskové organizace zabývající se sociální ekonomikou nechaly zpracovat právní analýzy, které se touto problematikou zabývají:

Taišl. *Sociální podnikání a veřejné zadávání dle britské metodiky „Social Issues in Purchasing“ Office of Government Commerce s přihlédnutím k zákonu č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách*. Právní analýza. Nový prostor o.s., 2007, Praha. Dostupné na: <http://www.public-procurement.cz/tiki-index.php?page=Pr%C3%A1vn%C3%AD%20anal%C3%BDzy%2Fstudie> [cit. 9.10.2009]

Mravcová (ed.). *Přívodce zadáváním veřejných zakázek. Nové možnosti zhodnocení veřejných prostředků*. Otevřená společnost o.p.s., 2009, Praha. Dostupné na: http://www.osops.cz/socialni-ekonomika/files/file/Pruvodce_zadavanim_vz.pdf [cit. 15.12.2009]

Ze studií vyplývá, že zohlednění původu zboží, stejně jako mnoha dalších environmentálních a sociálních kritérií je v zásadě možné, je ale potřeba, aby byla preference lokálních/regionálních výrobků součástí dlouhodobějších strategií a byla uznána jako veřejně prospěšná. Při pečlivém zpracování dokumentace výběrového řízení je pak zahrnutí takovýchto kritérií možné. V praxi bylo zohledňování enviro. a soc. kritérií pilotně zkoušeno v obcích Semily a Úpice. Více informací o projektu a zadávání veřejných zakázek viz <http://www.osops.cz/socialni-ekonomika/index.php?page=index> [cit. 4.1.2010] či např. <http://www.public-procurement.cz/tiki-index.php?page=Pr%C3%A1vn%C3%AD%20anal%C3%BDzy%2Fstudie> [cit. 4.1.2010]

- **systémy certifikace zohledňující původ zboží** (např. značka Regionální produkt, do jisté míry také státem udělovaná značka Klasa a další)

V české republice funguje systém regionálních značek „Domácí výrobky“, který je založen na zohlednění původu a způsobu výroby regionálních produktů. Systém je koordinován občanským sdružením Apus a nově vzniklou Asociací regionálních značek, o.s.. Více informací na <http://domaci-vyrobky.cz/> [cit. 15.12.2009]

Značka Klasa je spotřebitelská značka udělovaná Ministerstvem zemědělství ČR. Původně byla určena na podporu českých výrobků nadstandardní kvality, kvůli evropské legislativě, která je v platnosti od roku 2006 ale nesmí stát z veřejných prostředků jakkoli upřednostňovat domácí výrobce. Značka Klasa je tedy udělována výhradně na základě posouzení kvality, nezávisle na původu výrobku. Podle zveřejněných informací jsou i za těchto podmínek jejími držiteli výhradně čeští a moravští výrobci (<http://www.eklasa.cz/spotrebitele/kategorie-vyrobku/> [cit. 15.12.2009]. Více informací na <http://www.eklasa.cz/> [cit. 15.12.2009]

- **legislativa zohledňující specifika maloproducentů**

V některých případech lze na problematiku lokální produkce nahlížet i tak, že není třeba žádné speciální podpory, stačila by její nediskriminace. Konkrétním příkladem jsou např. hygienické předpisy, které určují podmínky produkce potravin. Tato pravidla jsou nastavena tak, že producent v malém měřítku prakticky nemá šanci je splnit, resp. náklady na jejich splnění jsou prakticky likvidační. Evropská legislativa navíc rozeznává prodej ze dvora a stanovuje pro maloproducenty specifická pravidla zohledňující jejich situaci. Jak dokládá výzkum Trastu pro ekonomiku a společnost, tato legislativa bohužel nepronikla do praxe českých hygieniků. Legislativní podmínky a praxi v této oblasti shrnuje již zmiňovaná publikace

Filipová. *Faremní zpracování ve světle hygienických předpisů*. Trast pro ekonomiku a společnost, 2008, Brno. Dostupné na: <http://www.thinktank.cz/index.php?id=283> [cit. 12.12.2009]

Dalším příkladem, byť z úplně jiné oblasti, je finanční sektor, resp. poskytování bankovních služeb. Benevolentní zákon z roku 1995 u nás umožnil založení velkého množství kampeliček. V roce 1999 jich bylo 136 a spravovaly okolo deseti miliard korun vkladů. Model družstevních záložen byl ale díky nedostatečné legislativě zneužit a tím zdiskreditován. Zákon se v roce 2000 podařilo novelizovat a hlavní nedostatky odstranit, většina záložen již v té době ale zkrachovala. Likvidaci přežívajících kampeliček pak dokonala tzv. euronovela zákona o spořitelních a úvěrních družstvech, která požaduje základní jmění nikoliv půl milionu, ale 35 milionů korun. Více informací o zmíněné problematice viz:

Johanisová. Ideály, realita a ztracené iluze. *Sedmá Generace* 10/2004. Dostupné na: <http://www.sedmagerace.cz/index.php?art=clanek&id=181> [cit. 26.října 2009]

Johanisová. Půjčování peněz bez úroku: sen, či skutečnost? *Sedmá Generace* 12/2003. Dostupné na: <http://www.sedmagerace.cz/index.php?art=clanek&id=77> [cit. 26.října 2009]

Johanisová. Z krabice Plunkettovy nadace. *Sedmá Generace* 2/2004. Dostupné na: <http://www.sedmagerace.cz/index.php?art=clanek&id=14> [cit. 26.října 2009]

Ze zmíněné euronovely bylo možné vyjednat výjimku, Česká republika o ní ale neusilovala a v této chvíli ji už není možné získat. Možnost existence lokálních finančních institucí, které úspěšně fungují např. ve Velké Británii, často s explicitním cílem podpory lokální ekonomiky, tak byla v ČR na dlouhou (resp. neurčitou) dobu znemožněna. O významu lokálních finančních institucí (tzv. CDFI, *Community Development Finance Institution*) v Británii viz např.

NEF. *UK CDFIs – from surviving to thriving*. New Economics Foundation, 2008, Londýn. Dostupné na: <http://www.neweconomics.org/publications/uk-cdfis> [10.2.2009]

A další publikace NEF na adrese http://www.neweconomics.org/search/apachesolr_search/CDFI [12.10.2009]

Nastíněný výčet možností podpory různých aktivit, které spadají pod hlavičku ekonomické lokalizace, jistě není vyčerpávající. Zásadní podmínkou rozvoje lokalizačních aktivit je osvěta, odborná i veřejná diskuse souvisejících témat a (pokud koncept ekonomické lokalizace ve veřejné debatě obstojí a prokáže, že má přínosy v ekonomické, sociální i environmentální oblasti) následné začlenění konceptu ekonomické lokalizace do strategických dokumentů na všech úrovních státní správy i samosprávy a nadnárodních institucí.

Tento dokument je pracovní a podléhá neustálému vývoji. Jakákoli doplnění zdrojů či odkazů na další informace je proto vítáno! Stejně jako kritické podněty, názory, připomínky apod. V případě zájmu prosím kontaktujte Evu Fraňkovou: eva.slunicko@centrum.cz.

